

УДК 159.922

Степанюк О. – 513 ПС

Військовий інститут Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ПРОФЕСІЙНА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ВІЙСЬКОВИХ

Науковий керівник: к.психол.н., доц. Васильєв С.П.

Stepaniuc O.

Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv

PROFESSIONAL FULFILLMENT MILITARY

Supervisor: PhD in Psychology, assoc. Vasiliev S. P.

Ключові слова: самореалізація, професійна самореалізація, діяльнісна самореалізація, соціальна самореалізація, особистісна самореалізація, самоактуалізація.

Keywords: self-realization, professional fulfillment, activity self-realization, self-realization of social, personal self-realization, self-actualization.

Під поняттям «професійна самореалізація» розуміємо соціалізований шлях гармонійного розвитку особистості, поєднаний із здобуттям професійно-практичного та духовного досвіду в процесі отримання кваліфікації спеціаліста в період первинного професійного становлення (навчання у вищій школі) та вдосконалення фахового зростання в процесі виконання професійних ролей і обов'язків, що є невід'ємним атрибутом розкриття і здійснення особистісного професійного потенціалу.

Нині у науковій літературі поняття самоактуалізації подається у достатньо широкому контексті: і як прагнення людини до найповнішого виявлення і розвитку своїх особистісних можливостей, і як безперервна реалізація потенційних можливостей, здібностей і талантів, і як звершення своєї місії, або покликання, долі, і як більш повне пізнання і прийняття своєї власної початкової природи, і як невинне прагнення до єдності, інтеграції, або внутрішньої синергії особистості.

Ж. В. Воронцова відмічає, що самореалізація особистості складається із:

- самоактуалізації (усвідомленого визначення індивідом мети життєдіяльності);
- самопізнання (самопостереження, самоаналіз, самооцінка та самоконтроль);
- саморозвитку як самостійного накопичення теоретично практичного досвіду (самоосвіта);

- формування нових особистісних якостей (самовиховання).

Ми окреслюємо самореалізацію, як гармонійне поєднання таких авторських визначень:

- Самореалізація - це пошук кращого життя;
- Самореалізація - це бути кращим із кращих у своїй справі;
- Самореалізація - це досягнення видатних успіхів у своїй справі і отримання від них неабиякого задоволення;
- Самореалізація - це становлення себе як людини з великої букви;
- Самореалізація - це самовіддана праця задля себе й людей;
- Самореалізація - це отримання задоволення від своєї праці і значні досягнення у своїй справі;

- Самореалізація - це бути кращим із кращих у своїй справі;
- Самореалізація - це очолити організацію, де працюю і довести її до процвітання.

За Кудиновим можуть існувати три види проявів самореалізації особистості:

1) діяльнісна самореалізація характеризується самовираженням суб'єкта в різних видах діяльності і забезпечує високий рівень професійної компетенції; причому діяльність не обов'язково пов'язана з офіційною професією (це може бути аматорський спорт, художня творчість, навчання тощо);

2) соціальна самореалізація пов'язана з виконанням гуманітарної місії, суспільно-господарської, суспільно-політичної, суспільно-педагогічної або будь-якої іншої суспільно-корисної діяльності;

3) особистісна самореалізація сприяє духовному зростанню людини, забезпечуючи розвиток особистісного потенціалу: відповідальності, допитливості, товарищескості, працьовитості, наполегливості, ініціативності, ерудиції, креативності, моральності тощо.

В контексті професійної самореалізації важливими на нашу думку є оцінка досліджуваними свого часу, який вони витрачають на виконання професійних обов'язків. Отримані дані показують, що в середньому офіцер (загальна вибірка) витрачає біля 70 % свого часу на виконання службових обов'язків. При такій зайнятості, за результатами анкетування, оцінка уявлень про професійну самореалізацію суб'єкта у ВПД має такий розподіл:

- 1) бути хорошим фахівцем;
- 2) можливість реалізувати особистісний потенціал;
- 3) спілкування;
- 4) матеріальна винагорода;
- 5) задоволення від роботи;
- 6) корисність;
- 7) кар'єра;
- 8) підвищення соціального статусу.

Отже, спираючись на отримані результати ми можемо відзначити, що професійна самореалізація офіцерів тісно пов'язана зі ставленням його до оточуючої військової дійсності та самого себе в яких реально виявляються властивості особистості. Оскільки професійна діяльність є основною формою активності військовослужбовців, то саме цей вид діяльності створює передумови для розкриття своїх здібностей, утвердження себе як особистості та досягнення певного соціального статусу. Можна з великою вірогідністю прогнозувати, що знання здібностей офіцера, його життєвих цілей і цінностей поряд зі створенням у військовій частині (підрозділі, установі) атмосфери свободи й відповідальності, уваги до внутрішнього світу військовослужбовця, підтримки, довіри й зацікавленості у розвитку іншого, призведе до розширення можливостей для особистісного зростання поряд з професійним розвитком, а відповідно й розширить можливості само актуалізації.